

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ПРИВАТНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА
ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Галузь знань **08 «Право»**

Спеціальність **081 «Право»**

Освітня програма **«Право (поліцейські)»**

Статус навчальної дисципліни **обов'язкова**

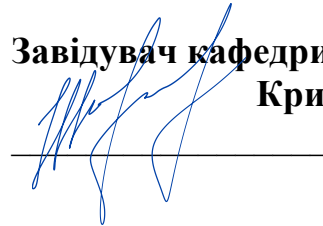
Мова навчання **українська**

у 2023/2024 навчальному році

Плани семінарських (практичних) занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри цивільного права та процесу
факультету підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції,
протокол від 29.08.2023 № 29

Завідувач кафедри

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

Дніпро – 2023

Приватне право: практика тлумачення і застосування // Плани семінарських (практичних) занять навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 21 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. **Кристина РЕЗВОРОВИЧ** – завідувач кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Кандидат юридичних наук;
2. **Аліна Ділігул** – доцент кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

ТЕМА 1. Поняття, система та джерела приватного права *Семінарське заняття - 2 год.*

План

1. Поняття приватного права та його місце в системі права України. Його відмінність від публічного права.
2. Предмет, метод та система приватного права.
3. Принципи та функції приватного права.
4. Особливості регулювання приватних правовідносин в Україні.
5. Проблеми та перспективи правозастосування у сфері приватних правовідносин. Єдиний державний реєстр судових рішень.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: приватне право, предмет і метод приватного регулювання, приватне законодавство, джерела приватного права, аналогія права та закону, звичай ділового обігу, аналогія закону, аналогія права, дія законів у часі, у просторі та за колом осіб, прогалини в законодавстві, зворотна сила законів, склад приватних правовідносин, об'єкт приватних правовідносин, суб'єкти приватних правовідносин, зміст правовідносин, суб'єктивне право, суб'єктивний обов'язок.

Практичне заняття - 2 год.

План

1. Скласти порівняльну таблицю приватного та публічного права.
2. Аналіз судового рішення по цивільній справі (приклад з ЄДРСД на власний вибір).
3. Навести приклад та дати аналіз розгляду приватних правовідносин Європейським Судом.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: виокремлювати приватні правовідносини з поміж публічних, застосовувати правові інструменти для регулювання приватних правовідносин, здійснювати ефективний пошук прикладів судової практики.

Завдання для самостійної роботи до теми 1:

1. Самостійне опрацювання наступних питань з фіксацією матеріалу в конспекті:
 - Пандектна та інституційна система права.
 - Прогалини в приватному законодавстві.
 - Зворотна сила закону у приватному законодавстві.
 - Правовий статус Національної поліції у приватних правовідносинах
 - Види юридичних фактів.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Скласти порівняльну таблицю взаємодії цивільного права з сімейним, земельним, трудовим, житловим правом за об'єктом, предметом і методом правового регулювання.
2. Скласти схему-характеристику «Етапи становлення науки приватного права».
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Накресліть схему:
 - а) зв'язок поняття, предмету і методу приватного права;
 - б) принципів приватного права.
 - в) системи українського приватного права;
 - г) джерел приватного права;
 - д) види приватних правовідносин;
 - ж) підстави виникнення, зміни та припинення приватних правовідносин.
5. Формування списку правових актів, наукової та навчальної літератури за темою, який включає позиції, опубліковані за останні 3 роки.

ТЕМА 2. Особливості правозастосування при регулюванні цивільних особистих немайнових правовідносин

Семінарське заняття - 2 год.

План

1. Поняття та характеристика особистих немайнових правовідносин.
2. Сфера та межі регулювання цивільних особистих немайнових правовідносин.
3. Елементи цивільних особистих немайнових правовідносин.
4. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері особистих немайнових правовідносин.
5. Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: особисті немайнові правовідносини, фізична особа, немайнові блага, честь, гідність, материнство, батьківство, природне існування, соціальне буття.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. *Дайте юридичний аналіз правовідносин.*
 - гр. Петренко уклав з гр. Гунько договір доручення на представлення інтересів у суді;
 - гр. Чичко на сайті установи, в якій вона працювала, прочитала інформацію, яка порочила її ділову репутацію (на її погляд);

- продюсер музичного шоу уклав з виконавицею контракт на співпрацю строком на 10 років з умовою про відмову останньої від народження у цей період дітей.

2. Надайте характеристику немайнових благ, які можуть бути об'єктом приватних правовідносин. Наведіть приклади захисту порушених особистих немайнових прав використовуючи судову практику.

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. *Складіть позовну заяву щодо захисту особистих немайнових прав особи.*
2. *Складіть клопотання по справі щодо захисту особистих немайнових прав особи.*

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: аналізувати структуру цивільних правовідносин; характеризувати зміст цивільних правовідносин; визначати підстави виникнення правовідносин; встановлювати підстави виникнення, зміни, припинення, призупинення та поновлення цивільних правовідносин; правильно визначати їх суб'єктний склад; складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 2:

1. Самостійне опрацювання наступних питань з фіксацією матеріалу в конспекті:
 - Проблеми тлумачення положень законодавства відносно особистих немайнових правовідносин.
 - Новели та запозичення з практики ЄС у законодавстві України.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Скласти тестові завдання за даною темою.
2. Накресліть схему: Особисті немайнові права фізичної особи.
3. Накресліть графік: Механізм захисту особистих немайнових прав фізичної особи.
4. Формування списку правових актів, наукової та навчальної літератури за темою, який включає позиції, опубліковані за останні 3 роки.

ТЕМА 3. Особливості правозастосування при регулюванні правовідносин власності

Семінарське заняття - 2 год.**План**

1. Поняття власності і права власності. Елементи права власності.
2. Форми та види власності в Україні: порівняльна характеристика чинного законодавства.
3. Передумови виникнення правовідносин власності, їх види.
4. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Ризик випадкової загибелі речі.
5. Речові права на чуже майно: поняття, ознаки, місце у системі цивільних прав.
6. Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин власності.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: речове право, власність, право власності, право володіння, право користування, право розпорядження, емфітевзис, сервітут, суперфіцій, речове право, власність, право власності, право володіння, право користування, право розпорядження, емфітевзис, сервітут, суперфіцій.

Практичне заняття № 1 - 2 год.**План**

1. Наведіть приклади захисту порушення права власності використовуючи судову практику.
2. Оцініть ситуацію.

Гр. Мітусов дав своєму товаришеві у позичку на час весілля набір старовинних срібних столових приборів у кількості 30 одиниць. Після весілля виявилось, що усі прибори були вкрадені кимсь з гостей. Гр. Мітусов вимагає від товариша сплати вартості приборів та штрафу в двократному розмірі їх вартості. Чи будуть задоволені вимоги гр Мітусова?

Дайте рекомендації щодо захисту права власності через суд. Чи зміниться цей алгоритм якщо стане відомо хто володіє приборами?

Практичне заняття № 2 - 2 год.**План**

1. Складіть таблицю «Способи захисту права власності».
2. Складіть позовну заяву про захист права власності.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: застосовувати передбачені законом засоби захисту права власності; визначати необхідні засоби захисту права власності в конкретних випадках його порушення, складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 3:

1. Самостійне опрацювання наступних питань з фіксацією матеріалу в конспекті:
 - Здійснення і захист права власності громадян.
 - Земля як особливий об'єкт права власності.
 - Категорія прав на чужі речі в сучасному речовому праві України.
 - Юридична природа сервітутів в сучасному цивільному праві України.
 - Цивільно-правові способи захисту права власності та інших речових прав.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Накресліть схему:
 - Види речових прав.
 - Підстави виникнення права власності.
 - Підстави припинення права власності.
 - Речові права на чуже майно.
2. Скласти тестові завдання за даною темою.
3. Формування списку правових актів, наукової та навчальної літератури за темою, який включає позиції, опубліковані за останні 3 роки.

ТЕМА 4. Особливості правозастосування при регулюванні зобов'язальних правовідносин

Семінарське заняття - 2 год.

План

1. Поняття та характеристика зобов'язальних правовідносин.
2. Підстави виникнення зобов'язань.
3. Суб'єкти зобов'язань.
4. Поняття і способи забезпечення зобов'язань.
5. Характеристика способів і засобів забезпечення виконання зобов'язань.
6. Практика правозастосування у сфері регулювання зобов'язальних правовідносин.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: зобов'язання, склад зобов'язання, суб'єкти зобов'язання, кредитор, боржник, третя особа, об'єкти зобов'язання, зміст зобов'язань, солідарне та часткове зобов'язання, регресне зобов'язання, принципи виконання зобов'язань, принцип належного виконання, принцип реального виконання, неустойка, пеня, порука, завдаток, притримання, застава, альтернативна неустойка, залікова неустойка, виключна неустойка, аванс, майновий поручитель, гарант, принципал, заставодержатель, заставодавець, закладна.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. *Складіть порівняльну таблицю: «Речові та зобов'язальні правовідносини».*

2. *Охарактеризуйте зобов'язання.*

Пенсіонерка Боброва уклала з Іванчуком договір купівлі-продажу житлового будинку з умовою довічного утримання продавця. За цим договором Боброва передала Іванчуку у власність житловий будинок, що їй належав, а Іванчук зобов'язався надавати Бобровій до кінця її життя матеріальну допомогу в натурі - ізольовану кімнату для проживання, їжу, догляд і необхідну допомогу.

Однак через рік Іванчук тяжко захворів і довгий час знаходився на лікуванні в лікарні. Після повернення з лікарні він отримав інвалідність II групи. У зв'язку з тим, що Іванчук практично майже припинив надавати Бобровій матеріальну допомогу, вона звернулася до суду з позовом про розірвання договору і про повернення їй житлового будинку.

На яких підставах може бути розірваний договір купівлі-продажу житлового будинку з умовою довічного утримання продавця? Чи підлягає задоволенню позов Бобрової?

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. *Аналіз судового рішення по цивільній справі щодо порушення зобов'язання (приклад з ЄДРСД на власний вибір).*

2. *Складіть позовну заяву про захист прав у зобов'язанні.*

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: вміння визначати правові характеристики зобов'язань, застосовувати способи забезпечення зобов'язань, складати правочини щодо встановлення забезпечення зобов'язання, складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 4:

1. Самостійне опрацювання наступних питань з фіксацією матеріалу в конспекті:

- Іпотека як спосіб забезпечення виконання зобов'язань.
- Мирова угода та прощення боргу: співвідношення понять.
- Виконання зобов'язання третіми особами за цивільним законодавством України.
- Специфіка у регулюванні зобов'язань з множинністю осіб.
- Особливості виконання грошових зобов'язань.
- Специфіка виконання субсидіарних зобов'язань.
- Застава як майновий вид забезпечення виконання зобов'язання.
- Види застави, їх особливості. Порядок звернення стягнення на предмет застави.
- Задоволення вимог кредитора, який притримує річ у себе.

- Різниця між розірванням договору та односторонньою відмовою від договору як правових наслідків порушення зобов'язання.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Надати порівняльну характеристику способів забезпечення виконання зобов'язань з виділенням переваг та недоліків.
2. Накресліть схему:
 - Класифікація зобов'язань: типи, групи, види, підвиди, форми зобов'язань.
 - Способи припинення зобов'язань.

ТЕМА 5. Особливості правозастосування при регулюванні спадкових правовідносин

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Поняття та ознаки спадкового права.
2. Місце та час відкриття спадщини. Позбавлення права на спадкування.
3. Передумови виникнення спадкових правовідносин, їх види.
4. Правовий аналіз спадкових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.
5. Порядок прийняття спадщини.

Семінарське заняття № 2 – 2 год.

6. Спадкова трансмісія.
7. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері спадкових правовідносин.
8. Розподіл спадщини між спадкоємцями: практика правозастосування.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: спадкування, спадщина, спадкодавець, спадкоємець, заповідальний відказ, покладення, обов'язкова частка, підпризначення спадкоємця (субституція), спадкування за законом, черги, спадкування за правом представлення, відкриття спадщини, прийняття спадщини, відмова від спадщини, охорона спадщини, спадкова трансмісія, відумерлість спадщини, спадковий договір.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. Намалюйте схему: «Спадкоємці за законом» з вказівками на осіб, що мають право представлення.
2. Вирішіть спірну ситуацію.

Гр. Іванов склав заповіт на свій будинок на користь свого товариша гр. Кравченко. Через два місяці переписав заповіт на іншого свого товариша – гр. Єршова.

Після смерті Іванова на його спадщину претендують: дружина, 2 неповнолітніх дітей (один з них був усиновлений) та рідна сестра. Окрім будинку до спадщини входить: автомобіль (набутий у шлюбі), депозит на суму 40 тис. грн., побутові речі (серед них є коштовні – гаджети, годинник, тощо) та кредит у розмірі 100 тис грн. Яким чином має бути розподілена спадщина?

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. *Аналіз судового рішення по цивільній справі щодо спадкування (приклад з ЄДРСД на власний вибір).*
2. *Складіть заяву про згоду на прийняття спадщини.*

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: встановлювати порядок черговості спадкоємців; визначати правовий статус зачатої, але ще ненародженої дитини як спадкоємця; складати проект заповіту, складання процесуальних документів.

Завдання для самостійної роботи до теми 5:

1. Самостійне опрацювання наступних питань з фіксацією матеріалу в конспекті:
 - Підстави та особливості встановлення окремих видів спадкування.
 - Спадкування права власності та інших речових прав.
 - Особливості спадкування житлових приміщень.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Скласти тестові завдання за даною темою.
2. Накресліть схему:
 - Учасники спадкових правовідносин.
 - Види спадкування.
 - Черги при спадкуванні за законом.
3. Формування списку правових актів, наукової та навчальної літератури за темою, який включає позиції, опубліковані за останні 3 роки.

ТЕМА 6. Особливості правозастосування у сфері інтелектуальної власності

Семінарське заняття № 1 - 2 год.

План

1. Сутність та зміст права інтелектуальної власності.
2. Законодавство України про інтелектуальну власність.

3. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
4. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності. Ознаки охороноспроможності об'єктів права інтелектуальної власності.

Семінарське заняття № 2 - 2 год.

План

1. Загальні засади захисту прав інтелектуальної власності.
2. Захист авторського і суміжних прав. Способи захисту порушених авторського і суміжних прав.
3. Захист права промислової власності.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності, автор, суб'єкт інтелектуальної власності, об'єкт права інтелектуальної власності, охороноспроможність, володілець прав інтелектуальної власності, Види інтелектуальної діяльності, охорона, захист, цивільно-правовий захист, адміністративно-правовий захист, кримінально-правовий захист, способи захисту прав інтелектуальної власності, порядок захисту авторських та суміжних прав, юрисдикційні форми захисту, неюрисдикційні форми захисту, контрафактні порушення авторських та суміжних прав, контрафактна продукція, порядок відшкодування при порушенні авторських та суміжних прав, особливості розгляду спорів, що впливають із авторських та суміжних прав в судах, порядок вирішення патентних спорів у судовому порядку, порядок вирішення спорів стосовно прав на засоби індивідуалізації у цивільному обороті товарів, послуг та робіт, опротестування видачі патенту, штраф, піратство, незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури, мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. Вирішити спір.

Декілька авторів створили малюнки, які згодом було використано ТОВ “Зоря” при виробництві чайних сервізів. Автори вимагали від ТОВ “Зоря” укладення договору на використання їх малюнків, посилаючись на те, що на всі твори, зокрема й виконані в порядку службового завдання, авторське право належить самим авторам.

ТОВ “Зоря” відмовилося задовольнити таку вимогу, оскільки в трудовому договорі зазначено, що право на використання всіх творчих результатів інтелектуальної власності працівників належить саме підприємству. Більше того, товариство вважає, що створено промислові зразки, а не твори, що охороняються авторським правом.

2. Дайте юридичну оцінку ситуації.

Радіостанція “53 канал” у рубриці “Новації та Техніка” передала в ефір опубліковану в журналі статтю гр. Чижа. Останній поставив до радіостанції вимогу про сплату винагороди. Її було відхилено, керуючись тим, що згідно з авторським законодавством усі опубліковані наукові статті можуть транслюватися в ефірі без згоди автора та без сплати йому винагороди.

В яких випадках чинне законодавство в сфері авторського права допускає використання творів науки без згоди автора та сплати йому винагороди?

3. *Аналіз судового рішення* по цивільній справі щодо захисту права інтелектуальної власності (приклад з ЄДРСД на власний вибір).

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. Дайте аналіз ситуації.

Гр. Найдьонов зробив тюнінг своєї машини, серед елементів якого було відтворення на бампері та дверцятах автомобіля картини художника Платко. Якось, гуляючи вулицями міста, художник побачив автомобіль гр. Найдьонова і вирішив, що його права порушено, а тому звернувся за консультацією до юриста. Які роз’яснення може отримати художник?

2. Дайте юридичну оцінку ситуації.

Місцевий конструктор-самоучка гр. Шепель, облаштовуючи свою кухню, змінив зовнішні панелі холодильника “NORD”, чим зробив його самобутнім (індивідуальним). З часом його фото з’явилося в журналі “Господиня” із статтею про те, як гарно можуть виглядати серійні речі за незначних змін. Власник підприємства-виробника холодильника “NORD”, побачивши статтю в журналі, вирішив, що Шепель порушив його права як власника авторського свідоцтва на промисловий зразок та звернувся за роз’ясненнями до юриста. Які роз’яснення може отримати власник підприємства-виробника холодильника “NORD”?

3. *Складіть позовну заяву* про захист інтелектуального права власності.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: встановлювати характеристику об’єктів права інтелектуальної власності; визначати правовий статус автора, та інших носіїв прав інтелектуальної власності; складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 6:

1. підготувати повний конспект із обов’язковим розглядом наступних питань:

- Поняття права інтелектуальної власності та його джерела.
- Охорона права інтелектуальної власності
- Поняття, ознаки і характеристика авторського права і суміжних прав.

- Поняття патентного права, умови надання правової охорони і критерії патентоздатності винаходу, корисної моделі та промислового зразку.

- Поняття та характеристика правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

- Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.
- Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
- Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
- Право інтелектуальної власності на «ноу-хау».
- Роль Національної поліції в здійсненні охорони прав інтелектуальної власності.

2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Накресліть схему:

- Суб'єкти авторських відносин.
- Види авторських договорів.
- Об'єкти винаходу.
- Умови патентоспроможності: винаходу; сорту рослини; породи тварини.

2. Надати порівняльну характеристику окремих прав інтелектуальної власності шляхом заповнення таблиці:

Найменування	Момент виникнення	Об'єкти	Строк чинності
Авторські права			
Суміжні права			
Право на винахід			
Право на наукове відкриття			
Право на раціоналізаторську пропозицію			
Право на комерційну таємницю			

3. Підготовка кросвордів за тематикою.

ТЕМА 7. Особливості правозастосування при регулюванні сімейних правовідносин

Семінарське заняття - 2 год.

План

1. Історичні передумови виникнення сімейних відносин.
2. Поняття та правовий аналіз сімейних правовідносин.
3. Методи та способи в сімейному праві.
4. Система сімейного права та його взаємозв'язок з іншими галузями права.
5. Практика правозастосування у сфері регулювання сімейних правовідносин.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: сім'я, шлюб, свояцтво, спорідненість, позивна давність, система права, предмет права, принципи права, шлюб, реєстрація шлюбу, шлюбний вік, одношлюбність, припинення шлюбу.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. Подружжя розлучається за обоюдною згодою, але вони мають неповнолітніх дітей.

Як правильно написати позовну заяву і як виглядає судовий процес?

2. Онуфрієнко з Нагорним подали заяву про реєстрацію шлюбу. Але через деякий час розірвали заручини.

Чи зобов'язана Онуфрієнко повертати подарунки, що дарував їй Нагорний?

3. Півроку тому Іванов з дружиною розлучились. У шлюбі вони перебували 15 років. Зараз вона захворіла та їй було встановлено інвалідність другої групи. Вона звернулася до суду, вимагаючи утримання від Іванова, оскільки її лікування дуже дороге.

Чи має колишня дружина Іванова право на утримання її колишнім чоловіком?

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. Як вирішити ситуацію?

Сімнадцятирічний Мирослав закінчив школу і вступив до університету на контрактну форму навчання. Хлопець стверджує, що його батьки зобов'язанні платити за навчання, оскільки він є неповнолітнім.

2. Дайте правовий аналіз ситуації.

Малиновська із Коноваловим прожили вісім років без оформлення відносин в РАГСі, у них є спільна дитина якій 1,5 роки. Коновалов пішов від неї і дитини.

На які виплати може розраховувати в такій ситуації Малиновська з боку чоловіка?

3. Аналіз судового рішення по сімейній справі (приклад з ЄДРСД на власний вибір).

4. Складіть заяву про встановлення аліментів.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: встановлювати межі регулювання сімейних

правовідносин законом, визначати суб'єктів відповідальності за порушення сімейних прав, складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 7:

1. підготувати повний конспект із обов'язковим розглядом наступних питань:
 - Поняття та види сімейних правовідносин, елементи сімейних правовідносин.
 - Загальні умови визначення походження дитини: оспарювання батьківства (материнства), встановлення факту батьківства (материнства) за рішенням суду.
 - Реєстрація народження дитини.
 - Спори про дітей.
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

Підготувати реферати на такі теми:

1. Етапи розвитку сімейного права та сучасні аспекти його регулювання.
2. Поняття сім'ї та державна охорона сім'ї.
3. Правовий статус дитини, міжнародні договори та стандарти щодо захисту прав дитини.

ТЕМА 8. Особливості правозастосування при регулюванні житлових правовідносин

Семінарське заняття - 2 год.

План

1. Поняття та правовий аналіз житлових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.
2. Передумови виникнення житлових правовідносин, їх види.
3. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері житлових правовідносин.
4. Практика правозастосування у сфері регулювання житлових правовідносин.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: житло, місце проживання, місце реєстрації, ордер, соціальний найм, оренда житла, виселення, право переважної купівлі, право на житло.

Практичне заняття № 1 - 2 год.

План

1. Дайте юридичний аналіз ситуації.

Гр. Зорькіна подала позов до Дніпровського міськвиконкому про визнання права на квартиру. Позивачка зазначала, що в липні 2016 р. уклала шлюб з гр. Панасюком, який був наймачем двокімнатної квартири в м. Дніпро. Після цього вона вселилась до нього в квартиру, проживали однією сім'єю, вели спільне господарство до дня його смерті в січні 2021 р. Посилаючись на

те, що відповідач не визнає її права на зазначену квартиру, позивачка просила задовольнити позов. Дніпровське міське управління житлово-комунального господарства подало зустрічний позов до Зорькіної про виселення, посилаючись на те, що остання в спірній квартирі не зареєстрована і не проживала, була наймачем іншої квартири. Оскільки Зорькіна самостійного права на спірне помешкання не набула, вона після смерті наймача підлягає виселенню. Вирішіть спір.

2. Вирішіть спір.

Гр. Гущенко подала позов до колишнього чоловіка про визнання його таким, що втратив право на житло на підставі ст. 71 Житлового кодексу, вважаючи, що він без поважних причин майже рік не проживає у квартирі. Вона стверджувала, що відповідач перейшов на місце проживання до іншої жінки, з якою вступив у фактичний шлюб, і тому втратив право на житлову площу на підставі ст. 107 Житлового кодексу. Відповідач, заперечуючи проти позову, посилався на те, що у квартирі він не проживає вимушено у зв'язку з перешкодами, що їх чинить позивачка, і з метою уникнення сварок і скандалів. Відповідач заперечував постійне проживання в іншій жінки, подавши до суду договір піднайму, згідно з яким він займає одну кімнату в цій квартирі.

Практичне заняття № 2 - 2 год.

План

1. *Аналіз судового рішення по житловій справі (приклад з ЄДРСД на власний вибір).*
4. *Складіть позовну заяву про захист житлових прав.*

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: встановлювати межі регулювання житлових правовідносин, визначати суб'єктів відповідальності за порушення житлових прав, складати процесуальні документи.

Завдання для самостійної роботи до теми 8:

1. Підготуйте доповідь (реферат) на тему «Реквізиція та конфіскація як способи припинення права власності на житло».
2. Підготовка термінологічного словника-довідника.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Накресліть схему:
 - Види найму житла.
 - Реалізація права на житло.
 - Межі регулювання житлових правовідносин.
2. Підготовка кросвордів за тематикою.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (Дата звернення 16.05.2021).
2. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>. (Дата звернення 16.05.2021).
3. Житловий кодекс Української РСР: Закон України від 30.06.1983 р. № 5464-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>. (Дата звернення 16.05.2021).
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. [текст] / За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
5. Р.А. Майданик. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
6. Іванов Ю.Ф., Куриліна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 1. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 342 с.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
2. Р.А. Майданик. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
3. Іванов Ю.Ф., Куриліна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 1. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 342 с.
4. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2398-17>. (Дата звернення 15.06.2021).
5. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>. (Дата звернення 15.06.2021).
6. Про затвердження Порядку розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичної особи: Постанова Кабінету міністрів України від 11.07.2007 р. № 915. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/915-2007-%D0%BF>. (Дата звернення 15.06.2021).

Рекомендована література до Теми 3:

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
2. Майданик Р.А. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
3. Іванов Ю.Ф., Куриліна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 1. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 342 с.
4. Майданик Р. А. Речове право України. Підручник. Київ, Алерта. 2019. 1092 с.

5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>. (Дата звернення 15.06.2021).

Рекомендована література до Теми 4:

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
2. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч.2/Є.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків: Право, 2018. 222 с.
3. Р.А. Майданик. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
4. Іванов Ю.Ф., Курилїна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 2. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 346 с.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
2. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч.2/Є.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків: Право, 2018. 222 с.
3. Р.А. Майданик. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
4. Іванов Ю.Ф., Курилїна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 2. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 346 с.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч.1/Є.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків: Право, 2018. 232 с.
2. Р.А. Майданик. Цивільне право. Практикум. Навчальний посібник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
3. Іванов Ю.Ф., Курилїна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 1. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 342 с.
4. Право інтелектуальної власності: підручник. За заг. ред. О. І. Харитонової. Київ, Юрінком Інтер, 2019. 544 с.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. N 30. ст. 141.
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2002 р. N 21-22. ст.135.
3. Конвенція про правову допомогу та правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах. Міжнародна угода від 22 січня 1993 р. Ратифіковано Україною 10 листопада 1994 року № 240/94 ВР. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009. (Дата звернення 16.05.2021)

4. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник. За заг. ред. д.ю.н., професора М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2015. 814 с.
5. Сімейне право: підручник. За заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 512 с.
6. Сімейне право (у схемах та визначеннях) : навч. посібник кол. авт. ; [Коваленко А. В. (кер.), Валєєв Р. Г., Круглова О. О. та ін.]. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр справ, 2016. 200 с
7. Сімейне право: підручник. За заг. ред. Дзера О. В., Боднар Т. В. Харків: Юрінком Інтер, 2020. 520 с.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Житловий кодекс Української РСР: Закон України від 30.06.1983 р. № 5464-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>. (Дата звернення 16.05.2021).
2. Житлове право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 250 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
4. Іванов Ю.Ф., Куриліна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 2. Навчальний посібник. Київ, Алерта, 2019. 346 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Зміст та характеристика елементів права власності.
2. Поняття та види забезпечення виконання зобов'язань. Поняття та сфера застосування інституту представництва.
3. Поняття, елементи та види цивільних правовідносин.
4. Поняття власності і права власності.
5. Поняття зобов'язання. Численність осіб у зобов'язанні.
6. Поняття і види джерел приватного права, значення судової практики.
7. Поняття спадкового права. Місце та час відкриття спадщини.
8. Особисті немайнові права фізичної та юридичної особи.
9. Характеристика предмета та метода приватного права.
10. Охарактеризувати підстави виникнення права власності.
11. Охарактеризувати порядок та засоби захисту цивільних прав.
12. Охарактеризувати порядок та умови обміну житловими приміщеннями. Зберігання права на житлову площу за тимчасово відсутнім.
13. Охарактеризувати спадкування за заповітом.
14. Охарактеризувати сутність та види права спільної власності.
15. Право комунальної власності: поняття, зміст та суб'єктно-об'єктний склад.
16. Проаналізувати договір найму житлового приміщення, питання прописки.
17. Правове становище зобов'язально-правових способів забезпечення виконання зобов'язань.
18. Поняття, предмет, метод, функції, система і принципи приватного права.
19. Загальна характеристика права власності. Його місце в системі речових прав.
20. Сімейно-правові відносини: поняття, особливості, елементи та види.
21. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин.
22. Дія приватного законодавства у часі, просторі та за колом осіб. Застосування приватного законодавства за аналогією.
23. Зміст житлових правовідносин.
24. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері інтелектуальної власності.
25. Підстави, порядок і види захисту права власності та інших речових прав.
26. Поняття і види джерел приватного права.
27. Поняття і види сімейних правочинів.
28. Поняття і зміст права приватної власності фізичних осіб.
29. Поняття права інтелектуальної власності.
30. Поняття, зміст і форми права власності.
31. Поняття, зміст, підстави виникнення та припинення права спільної власності.
32. Способи набуття і припинення права власності.
33. Види об'єктів приватних прав.
34. Способи захисту немайнових прав.
35. Поняття, ознаки та види зобов'язань.
36. Класифікація зобов'язань.

37. Передумови виникнення житлових правовідносин, їх види.
38. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
39. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності.
40. Законодавство України про інтелектуальну власність
41. Підстави виникнення зобов'язань.
42. Суб'єкти зобов'язань.
43. Поняття і способи забезпечення зобов'язань.
44. Характеристика способів і засобів забезпечення виконання зобов'язань.
45. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором.
46. Ризик випадкової загибелі речі.
47. Речові права на чуже майно: поняття, ознаки, місце у системі цивільних прав.
48. Місце та час відкриття спадщини.
49. Позбавлення права на спадкування.
50. Передумови виникнення спадкових правовідносин, їх види..